

POSTANOWIENIE

26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 26 lutego 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku B.K.

z udziałem H.K.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej B.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach

z 2 listopada 2023 r., IV Ca 138/21,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnego,

**2) ustala, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania
związane ze swym udziałem w sprawie.**

[M.O.]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 2 listopada 2023 r. Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie z wniosku B.K. z udziałem H.K. o podział majątku wspólnego, na skutek apelacji wnioskodawczyni oraz apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z 6 listopada 2020 r., II Ns 678/17, zmienił zaskarżone postanowienia w sposób wynikający z sentencji postanowienia (pkt I), oddalił apelacje w pozostałym zakresie (pkt II), zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 4485,89 zł tytułem zwrotu wydatków (pkt III), nakazał pobrać od wnioskodawczyni na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 844,80 zł tytułem nieuiszczonych wydatków (pkt IV), uznał, że

w pozostałym zakresie każda ze stron postępowania ponosi koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.

Wnioskodawczyni wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu II instancji, zaskarżając to orzeczenie w całości oraz wnosząc o jego uchylenie oraz uchylenie poprzedzającego go postanowienia Sądu I instancji w zaskarżonych przez wnioskodawczynię częściach i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Ponadto, wnioskodawczyni wniosła o zasądzenie od uczestnika na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym również kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje i postępowanie wywołane skargą kasacyjną.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że wniesiona przez nią skarga ma być oczywiście uzasadniona.

Uczestnik złożył odpowiedź na skargę kasacyjną wnioskodawczyni, w której wniósł o jej odrzucenie, ewentualnie o nieprzyjęcie skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych na każdym etapie w wysokości trzykrotności stawki minimalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wniesiona przez wnioskodawczynię nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a zarazem kwalifikowanym pismem procesowym o ściśle określonej przez ustawę treści. Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym (postanowienie SN z 27 stycznia 2009 r., V CSK 358/08), na rzecz państwa jako dobra wspólnego (postanowienie SN z 11 lutego 2009 r., V CSK 388/08), jakkolwiek oczywiście nie oznacza to braku indywidualnego interesu skarżącego w rozpoznaniu nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a w konsekwencji także weryfikacji tego

interesu (*gravamen*). Jednak przede wszystkim skarga kasacyjna ma służyć ochronie prawidłowego wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego (zob. aktualne wciąż uwagi w postanowieniu SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy przewidziana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja tzw. przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej (postanowienie SN z 12 marca 2024 r., I CSK 254/23).

Na etapie przedsądu Sąd Najwyższy ocenia wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienie. Wniosek ten stanowi element konstrukcyjny skargi odrębny od podstaw skargi i ich uzasadnienia, które są oceniane dopiero, gdy skarga kasacyjna zostanie przyjęta do rozpoznania.

Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 17 czerwca 2021 r., IV CSK 1/21).

Jako przyczynę kasacyjną mającą uzasadniać przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca wskazała oczywistą zasadność skargi.

Na tle tej przesłanki w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że nie każde naruszenie prawa, nawet oczywiste, przesądza o zasadności skargi kasacyjnej (zob. postanowienia SN: z 15 lutego 2007 r., V CSK 485/06; z 3 marca 2020 r., V CSK 75/19). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonego przepisu prawa nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem mimo takiego naruszenia prawa, orzeczenie może być prawidłowe (postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 6 listopada 2020 r., III CSK 110/20). Przesłanka „oczywistej

zasadności skargi kasacyjnej" nie odpowiada bowiem w pełni przesłance „oczywistego naruszenia prawa" przez wydanie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z 20 lutego 2008 r., V CSK 512/07).

Na gruncie przedmiotowej przesłanki chodzi o szczególne, kwalifikowane, wręcz rażące wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji (nie zaś sąd *a quo*, bowiem skarga kasacyjna nie przysługuje od orzeczeń sądu pierwszej instancji), bez wnikliwego wgłębiania się w merytoryczną analizę trafności orzeczenia (postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 7 października 2010 r., I CSK 189/10; z 28 lipca 2011 r., I CSK 77/11), o wyraźny i istotny błąd z zakresu prawa procesowego lub materialnego, który może mieć wpływ na wynik sprawy (postanowienie SN z 26 kwietnia 2012 r., II CSK 640/11).

Skarżąca upatruje oczywistej zasadności skargi m.in. w tym, że Sąd II instancji miał nie podjąć z urzędu inicjatywy dowodowej poprzez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego na okoliczność oszacowania wartości nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestnika (koszt remontu oraz wyposażenia mieszkania uczestnika). Należy jednak zauważyć, że Sąd II instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia stwierdził, iż brak jest dowodów wskazujących na to, że remont nastąpił ze środków pochodzących z majątku wspólnego i to właśnie ta okoliczność stanowiła podstawę niedopuszczenia dowodu z opinii biegłego. Ustaleniem tym Sąd Najwyższy jest związany stosownie do treści art. 398¹³ § 2 k.p.c.

W ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni kwestionuje w istocie stan faktyczny ustalony przez Sąd II instancji, m.in. w odniesieniu do likwidacji polis ubezpieczeniowych. Tymczasem zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wynikający z tego przepisu zakaz oparcia skargi kasacyjnej na tego rodzaju zarzutach oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na

wadliwość orzeczenia sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie SN z 23 lutego 2024 r., I CSK 5688/22). W związku z powyższym powoływanie się przez skarżącą, w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, na okoliczności związane z dokonaniem przez Sąd II instancji rzekomo błędnych ustaleń faktycznych należy uznać za niedopuszczalne i wykraczające poza kognicję Sądu Najwyższego w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej.

Wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest ponadto chaotyczny i nie wynika z niego, jakich konkretnie naruszeń w odniesieniu do jakich konkretnie roszczeń zgłoszonych w postępowaniu miał się dopuścić Sąd II instancji, co również nie pozwala przyjąć, aby wniesiona przez wnioskodawczynię skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 13 § 2 k.p.c.

SSN Kamil Zaradkiewicz

(R.N.)

[a.ł.]